Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp

Portefeuillehouder H.W.M. Witjes

Zaaknummer collegevoorstel ZS-336664

Beslispunten

1. Kennis te nemen van de Regionale agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022;
2. Het college toestemming te geven de vijf opgaveovereenkomsten af te sluiten.

Samenvatting

Op 17 juni 2021 heeft uw raad een zienswijze ingediend over de concept regionale agenda 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. De regio heeft de opmerkingen uit deze zienswijze, en uit de zienswijzen van de andere gemeenten, overgenomen. Op basis hiervan is er een definitieve agenda opgesteld. Deze ligt nu voor. Wij hebben in onze zienswijze de intentie uitgesproken om aan alle vijf de opgaven deel te nemen.

Inleiding

Eind 2020 besloten de gemeenten over de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. De raad heeft toen een besluit genomen over de nieuwe visie Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de regionale agenda 2021-2025 en de Gemeenschappelijke Regeling. Er is aangegeven dat in het 2e kwartaal van 2021 de concept-regionale agenda 2022 aan de gemeenten zou worden aangeboden. Op deze concept-agenda heeft u een zienswijze ingediend en de wens uitgesproken deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Op basis van de zienswijzen is een definitieve agenda opgesteld. Een overzicht van de zienswijzen treft u in de bijlage.

Het algemeen bestuur heeft op 15 september 2021 de regionale agenda vastgesteld en biedt deze nu aan. Op basis van de regionale agenda 2022 worden de 18 gemeenten gevraagd in te tekenen op de 5 opgaven. Dit besluit is aan uw gemeenteraad. Wanneer u besluit aan alle 5 opgaven mee te doen geeft u ons college toestemming de opgavenovereenkomsten aan te gaan.

Karakter van de regionale agenda

De regionale agenda Arnhem-Nijmegen 2022 hangt vanzelfsprekend sterk samen met de visie Groene Metropoolregio. De visie beschrijft de uitdagingen waar we als 18 regiogemeenten afzonderlijk en als regio gezamenlijk voor staan. Vanuit de ambitie van kwalitatieve groei zijn in de regionale agenda deze gemeentelijke uitdagingen gegroepeerd in een vijftal opgaven, die onderling met elkaar samenhangen en de basis vormen voor een krachtenbundeling van gemeenten door samenwerking:

- Productieve regio
- Verbonden regio
- Circulaire regio
- Ontspannen regio
- Groene groeiregio

De vijf opgaven combineren de vaste domeinen van onze overheidstaken in een balans tussen de ontwikkelingen, die zich in de gemeenten aandienen, de duurzaamheid die we nastreven en de ontspannen leefkwaliteit die we koesteren. In de regionale agenda 2022 zijn de vijf opgaven verder uitgewerkt ten opzichte van de versie die u in het voorjaar 2021 is aangeboden ter consultatie. De speerpunten zijn naar

acties door vertaald. Daarin is duidelijker uitgewerkt welke kosten en baten hiermee gemoeid zijn. De agenda gaat uit van wat de 18 gemeenten met elkaar over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor 2022.

Wettelijk kader of beleidskader

De gemeenteraad heeft eind 2020 besloten tot de oprichting van de Gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio. Daarmee valt de samenwerking met de Groene Metropoolregio onder de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr).

Wat willen we bereiken (beoogd effect)

De regionale agenda 2022 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de lokale collegeprogramma's én in de agenda's van provincie, rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio in 2022 wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven in een te sluiten bestuursakkoord. Dit akkoord krijgt concrete invulling via een (rollende) regionale investeringsagenda. Hierin wordt ook de bijdrage van de 18 samenwerkende regiogemeenten per opgave opgenomen, na besluitvorming door de 18 gemeenten over de regionale agenda 2022.

Argumenten en alternatieven

1.1 De regionale agenda geeft invulling aan de visie van de Groene metropoolregio

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke, regionale aanpak. De agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de komende jaren gezamenlijk en integraal worden opgepakt. De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners zoals onder meer kennisinstellingen, het bedrijfsleven en onze inwoners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in Den Haag en Brussel. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda van samenwerkende gemeenten. Het jaar 2022, is net als het tussenjaar 2021, een opstartjaar. In de agenda is dan ook een aantal acties opgenomen met het karakter van verkenningen of opstellen van een visie. Dit is noodzakelijk om aansluitend in 2022 en 2023 concrete acties te starten.

1.2 Regionale agenda is de inhoudelijke basis voor het bestuursakkoord met de provincie

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en The Economic Board hebben met elkaar afspraken gemaakt in een bestuursakkoord. Op basis van een investeringsagenda geven de partijen aan wat zij investeren. Dit past in de wens die de gemeente Lingewaard in haar zienswijze heeft uitgesproken, namelijk dat er voortvarend (financiële) afspraken moeten komen met provincie en rijk over de uitvoering van de verschillende opgaven. Voor Lingewaard is dit een belangrijke meerwaarde van regionaal samenwerken. Een van de onderwerpen die Lingewaard zal opvoeren voor de investeringsagenda is de visie NEXTGarden, dat komende december in uw raad zal worden behandeld. Over het concept bestuursakkoord en investeringsagenda heeft u op de informatieavond van 27 mei gesproken. Het bestuursakkoord wordt later dit jaar ondertekend. Ondertekening door het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio vindt eerst plaats nadat alle 18 gemeenteraden een besluit hebben genomen over het intekenen op de opgaven uit de regionale agenda 2022.

1.3 De regionale agenda sluit aan bij de gemeentelijke ambities van Lingewaard

De vijf opgaven in de regionale agenda sluiten aan bij een aantal ambities van de gemeente Lingewaard. Daarnaast zorgt de uitvoering van de regionale agenda voor belangrijke impuls aan de ontwikkeling van de regio als geheel.

1.4 De zienswijzen op de concept Regionale agenda zijn verwerkt in de definitieve Regionale agenda
Lingewaard heeft in haar eerdere zienswijze de volgende onderdelen benoemd:

- Het belang van de gebiedsaanpak van de A325-corridor, de verschillende fietsprojecten waaronder de verkenning van een snelfietsroute Arnhem-Huissen en de regionale uitwerking van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (Verbonden regio)
- De ontwikkeling Agropark III, onderwijs en arbeidsmarkt via human capital agenda (skillsbased arbeidsmarkt), ondersteuning MKB (familiebedrijven/ digitaliseren), verduurzamen werklocaties en het uitwerken regionale betekenis health, food en energy (Productieve regio)
- Het blijven positioneren van Next Garden bij het uitwerken van de verschillende opgaven. Next Garden vormt een belangrijke kans voor de ontwikkeling van duurzame tuinbouw en circulariteit in de regio. (Circulaire regio)
- Het realiseren van een landschappelijk-ecologisch raamwerk (o.a. versterken Lingezone voor landschap en natuur) en het versterken van het toerisme (Ontspannen regio)
- Effectueren van de opgaven uit de woondeal (Groene groeiregio)

Deze onderdelen zijn inmiddels opgenomen in de verschillende speerpunten van de regionale agenda.

2.1 Intentie tot deelname
Op basis van de uitgewerkte opgaven stellen wij voor om deel te nemen aan alle vijf de opgaven. Voor Lingewaard zijn er raakvlakken met alle opgaven. Wij verwachten inhoudelijke en financiële meerwaarde uit de samenwerking te halen. Daarnaast is het van belang dat we de nieuwe samenwerking in de regio in deze fase blijven ondersteunen.

Kanttekeningen

2.1 Niet alle gemeenten doen mee aan alle opgaven
De regionale agenda bestaat uit vijf met elkaar verweven opgaven. Naar aanleiding van de concept regionale agenda, dat in het voorjaar in alle gemeenteraden is besproken, is een inventarisatie gemaakt van deelname. Alhoewel de meeste gemeenten aan alle opgaven meedoen, zijn er opgaven waar er iets minder deelnemers zijn. Hier is in de regionale agenda en de financiële bijdrage per opgave rekening mee gehouden.

2.2 De opgaven zijn vooralsnog voor 1 jaar vastgelegd
De kosten voor de vijf opgaven zijn voor het jaar 2022 vastgelegd (€ 4,23). In de komende periode worden de opgaven verder uitgewerkt. Vanaf 2023 heeft de regionale agenda een meerjarig karakter.

Wat mag het kosten? (budget)

De kosten van de verschillende opgaven zijn in onderstaande tabel weergegeven. Deze kosten zijn meegenomen in de kadernota 2022 en verwerkt in de begroting 2022.

Opgave	**Bijdrage** (bedrag per inwoner)
Productieve regio	€ 0,73
Verbonden regio	€ 1,30
Circulaire regio	€ 0,81
Ontspannen regio	€ 0,57
Groene groeiregio	€ 0,82
Totaal	**€ 4,23**

Communicatie en participatie

Uitgebreide communicatie over de regionale agenda 2022 vindt plaats door het Regiobureau.

Wat gaan we daarvoor doen (voortgang)

Zoals bij het aangaan van de versterkte regionale samenwerking is afgesproken, beslissen de 18 gemeenteraden over deelname aan de opgaven, de gevraagde middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. Het college besluit tot het aangaan van de 5 opgaveovereenkomsten die vervolgens door de burgemeester worden getekend.

Duurzaamheid

De Groene Metropoolregio heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. De opgave Circulaire Regio zorgt voor een flinke impuls aan de duurzaamheidsopgave voor de regio en voor Lingewaard.

Bijlagen

1. Regionale agenda 2022
2. Zienswijze gemeenteraad Lingewaard op de Concept regionale agenda
3. Overzicht beantwoording consultatie zienswijzen concept regionale agenda
4. Aanbiedingsbrief aan colleges regionale agenda
5. de vijf opgaveovereenkomsten
6. Raadsbesluit

Bemmel, 21 september 2021

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs